

Jēkabpils novada Vīpes bibliotēkas 2025. gada darbības pārskats

2026

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un piejamība	5
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	8
8. Novadpētniecība	8
9. Publicitāte	9
10. Sadarbības tīkla raksturojums	9
11. Pielikumi	10

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Teritoriālās reformas rezultātā, kopš 2021. gada 1. jūlija, Vīpes pagasta bibliotēka kļūst par Jēkabpils novada Vīpes bibliotēku. Lielākā apdzīvotā vieta, kur notiek pakalpojumu sniegšana iedzīvotājiem – pagasta centrs Vīpe, atrodas 17 km attālumā no Jēkabpils novada centra un 12 km no Līvāniem. Pagasts atrodas Jēkabpils novada ziemeļaustrumu daļā un robežojas ar Jēkabpils novada Kūku un Mežāres pagastiem, Līvānu novadu. Pagastu šķērso šosejas Rīga – Daugavpils un Jēkabpils – Rēzekne, dzelzceļa līnija Rīga – Daugavpils (stacija Trepe). Pagasta centrā ir norāde uz bibliotēku.

Bibliotēka izvietota bijušā bērnudārza – sākumskolas „Vālodzīte” telpās, kur atrodas arī Vīpes Tautas nams un amatniecības centrs “Māzers”.

Netālu atrodas pagasta pārvaldes ēka, kurā izvietots sociālais dienests, bāriņtiesa, ģimenes ārsta privātprakse un veikals. Pretējā ielas pusē atsevišķā ēkā atrodas vēl viens veikals. Tas viss kopā dod iespējas iedzīvotājiem, ierodoties pagasta centrā, nokārtot visus nepieciešamos darījumus un veicina bibliotēkas apmeklētāju skaitu. Aptuveni 2 km attālumā no pagasta centra atrodas Sūnu pamatskolas izglītības programmas īstenošanas vieta Vīpē, kur izvietota arī pirmskolas izglītības iestāde, pamatskolas bibliotēka.

Apkalpojamā teritorijā atrodas stādu audzētava “Meža Rasas”, kempings un laivu noma “Daugmales”, kā arī vairākas zemnieku saimniecības.

Bibliotēku apmeklē Jēkabpils novada Vīpes pagasta un kaimiņu pagastu iedzīvotāji.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

1. Saglabāta un uzturēta sabiedrības interese par lasīšanu un grāmatu.
2. Iespēju robežās sniegts atbalsts iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē.
3. Uzlabota bibliotēkas krājuma kvalitāte, atjaunots ar jauniem izdevumiem, papildināts daiļliteratūras un bērnu grāmatu krājums.
4. Bibliotēka rīkoja pasākumus, kas veicināja lasīšanu un interesi par grāmatu bērnu un jauniešu vidū.
5. Regulāri tika nodrošināta bibliotēkas pakalpojumu publicitāte sociālajos tīklos.

6. Veikti VPVKAC pienākumi iedzīvotāju apkalpošanā tuvāk dzīvesvietai.

Bibliotēkas darbība ir vērsta uz nepārtrauktu plānveidīgu attīstību ar mērķi veikt iespieddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošināt tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Bibliotēkai ir vietējās nozīmes bibliotēkas statuss, atkārtoti akreditēta 2025. gadā. 2025. gada 3. septembrī izsniegta LR Kultūras ministrijas akreditācijas apliecība Nr. 313C .

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas izdevumi

	2023	2024	2025
Darbinieku atalgojums	10194	12245	10683
Krājuma komplektēšana	2495	2595	2385
Izdevumi kopā (EUR)	21038	22078	16266

Finansiālais nodrošinājums ir pietiekams bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai. 2025.gadā finanses ir samazinājušās .Tas ir saistīts ar bibliotekāres ilgstošo slimošanu ,kā rezultātā nebija pilnībā izlietots piešķirtais finansējums.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkā tika izmantoti stacionārie datori, ko par pašvaldības līdzekļiem bibliotēka iegādājās no 2016.- 2021. gadam. Novecojušie datori 2025. gada rudenī tika norakstīti. Atstāti trīs datori apmeklētāju vajadzībām un viens -vadītājam . Tika norakstīts arī 2012. gadā iegādātais portatīvais dators. Bibliotēka izmanto 2015. gadā pirktu krāsu multifunkcionāro iekārtu un melnbalto printeri . Bibliotēkā ir pieejams arī 2015. gadā pirktas laminators.

Bibliotēkā 2025. gadā nav veikti remontu. Nepieciešams kosmētiskais remonts telpā, kurā atrodas datori. Bibliotēkai ir veci koka logi, kurus nepieciešams nomainīt. Bibliotēkā nav ieejas apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.

Materiāltechniskais stāvoklis kopumā ir apmierinošs.

4. Personāls

2025. gada novembrī bibliotēkā nomainās bibliotēkas vadītājs . Bibliotēkā strādā viens pilnas slodzes darbinieks ar vidējo izglītību. Vadītājs veic arī VPVKAC pienākumus.

Apmeklētie semināri :

1. Sēlijas bibliotekāru rudens konference Staburagā
2. Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikumā programma ”Sociālo tīklu uzturēšana un informācijas sagatavošana”

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas pamatrādītāji

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	179	178	86	-0.56; -51.69
<i>t.sk.bērni līdz 18 gadiem</i>	43	39	15	-9.3; -61.4
Bibliotēkas apmeklējums	3015	3265	1016	+8.2; -68.8
<i>t.sk.bērni līdz 18 gadiem</i>	612	615	74	+0.49; -86.3
Virtuālais apmeklējums	4666	4909	672	+5.20; -46.6
Izsniegums kopā	6468	6705	2620	+3.6; -60.9
<i>t.sk.grāmatas</i>	3492	3723	967	+6.6; -74.03
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	2976	2982	1534	+0.2; -48.5
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	457	432	95	-5.4; -78.01
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā	29.73	32.48	16.04	+9.25; -50.6
<i>t.sk. bērni līdz 18 gadiem %</i>	43.43	50.00	24.5	+15.13; -51
Iedzīvotāju skaits	602	548	536	-8.97; -2.19
<i>t.sk. bērni līdz 18 gadiem</i>	99	78	61	-21.21; -21.79

Informācijai par iedzīvotāju un bērnu skaitu pagastā izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Apmeklētāju skaita samazinājums ir saistīts ar iedzīvotāju skaita samazināšanos pagastā, kā arī 2025. gadā bibliotēkas vadītāja ilgstoši slimoja, tāpēc bibliotēkas pakalpojumi nebija pieejami.

Bibliotēka domāta visām vecuma grupām, sākot no pirmsskolas vecuma bērniem līdz pieaugušajiem. Tāpēc tās uzdevums ir veicināt pakalpojumu attīstību atbilstoši katra lietotāja vēlmēm. Bibliotēka šobrīd veic ne tikai savu pamatfunkciju, bet arī nodrošina KAC darbu pagastā. Tāpēc ir jāprot risināt dažādas iedzīvotāju problēmas un jārod atbildes uz dažādiem bibliotēkas apmeklētāju jautājumiem, jāpalīdz maksāt rēķini, gan jāpalīdz rakstīt iesniegumi.

Vīpes bibliotēka sniedz apmeklētājiem pamatpakalpojumus (bezmaksas) un maksas pakalpojumus. Bibliotēkas sniegtie pamatpakalpojumi ir uzskaitīti Vīpes bibliotēkas lietošanas noteikumos un tiek nodrošināti pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.

Bibliotēka lasītāju viedokli izzina, aptaujājot lasītājus mutiski, par iespieddarbu iegādāšanos un periodikas pasūtīšanu. Informācija par iespēju lasīt e-grāmatas, izvietota bibliotēkā uz informācijas stenda. Ar pašvaldības institūciju sagatavoto un publicēto informāciju, bibliotēkas lietotāji, var iepazīties pašvaldības izdevumā "Jēkabpils Novada Vēstis" un pašvaldības mājas lapā www.jekabpils.lv. Lietotājiem bez maksas tiek piedāvāts Jēkabpils reģiona un Neretas puses publisko un skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs un LNB e-katalogs.

Turpmākai Vīpes bibliotēkas darbības un attīstības politikai jābūt tādai, lai varētu:

- attīstīt un pilnveidot tālāk jau esošo pakalpojumu veidus;
- popularizēt tematiskās izstādes un radošās darbnīcas;
- attīstīt lasītāju informācijas prasmes un iemaņas darbā ar datoriem;
- turpināt novadpētniecības materiālu vākšanu, apstrādāšanu, analizēšanu
- veicināt bērniem un jauniešiem draudzīgas vides attīstību bibliotēkā;
- turpināt sadarbību ar Vīpes skolu, Vīpes tautas namu, citām apkārtnes bibliotēkām

Neatkarīgi no atsevišķām lasītāju mērķgrupām, apmeklētāju sociālā statusa, vai riska grupas, visiedarbīgākais apkalpošanas veids bibliotēkā ir individuālais darbs ar lasītāju. Tas tiek veikts gan tradicionālo, gan elektronisko informācijas resursu izmantošanai. Nepieciešamības gadījumā bibliotēkas darbinieks sniedz bibliotēkas lietotājam palīdzību un konsultācijas informācijas tehnoloģiju izmantošanā un interneta resursu sameklēšanā, iesaka jaunākās literatūras izdevumus, palīdz izvēlēties nozaru literatūru un citus izdevumus. Lai veicinātu bibliotēkas pakalpojumu attīstību, ir ņemti vērā bibliotēkas apmeklētāju ierosinājumi – atsevišķu periodisko izdevumu pasūtīšanas nepieciešamība, grāmatu iegāde, pasākumu tematika.

6. Krājums

Bibliotēkā regulāri komplektē un iegādājas aktuālus un kvalitatīvus izdevumus ,pašvaldības piešķirto finanšu ietvaros, lai bibliotēkas lietotājiem būtu pieejama dažāda veida literatūra saturiskā ziņā, gan labā un kvalitatīvā vizuālajā un tehniskajā izpildījumā. Bibliotēkas krājuma veidošanas mērķis ir lietotāju nodrošināšana ar universāla satura informāciju visu vecumu interešu grupām. Literatūra tiek komplektēta latviešu un krievu valodās. Bibliotēkas krājums veidots un papildināts atbilstoši akreditētās bibliotēkas statusam, bibliotēkas nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem, kā arī bibliotēkas krājuma komplektēšanas profilam. Komplektējot grāmatu krājumu, tiek ņemtas vērā esošo un potenciālo lietotāju vēlmēs un intereses. Tas palīdz noturēt esošos lasītājus un piesaistīt jaunus. Bibliotēkā pieprasīti ir periodiskie izdevumi ,jo samazinoties iedzīvotāju pirktspējai ,daudzi nevar vairs atļauties tos abonēt savās mājāsaimniecībās.

Krājumu komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2495	2595	2385
<i>t.sk.grāmatām</i>	1600	1599	1380
<i>t.sk.bērnu grāmatām</i>	136	109	129
<i>t.sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	895	996	800
<i>Finansējums krājumam uz vienu iedzīvotāju pagastā</i>	4.14	4.74	4.45

2025. gadā nedaudz samazinājies pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai. Mainoties bibliotēkas vadītājiem ,tika veikta krājuma inventarizācija.

Krājuma rādītāji

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	581	549	490
<i>t.sk.grāmatas</i>	174	183	139
<i>t.sk. periodika</i>	407	366	351
<i>t.sk.bērniem</i>	30	32	15
<i>t.sk.oriģinālliteratūra</i>			63
<i>t.sk.nozaru literatūra</i>			15
Izslēgtie dokumenti	773	403	657
Krājuma kopskaits	5960	6109	5943
Izsniegums kopā	6468	6705	2501

<i>t.sk.grāmatu izsniegums</i>	3492	3723	2501
<i>t.sk.periodikas izsniegums</i>	2976	2982	1534

Bibliotēkā ir pieejamas visas tās elektroniskās datu bāzes, kuras caur internetu tiek piedāvātas brīvi, vai arī ierobežotā apjomā. 2025. gadā Vīpes bibliotēkā apmeklētājiem tiešsaistē pieejamas bija divas datu bāzes - portāla www.letonika.lv datu bāze, kā arī www.lursoft.lv datu bāzes portāls www.news.lv – „Laikrakstu bibliotēka”, kuru arī varēja izmantot par brīvu bibliotēkas apmeklētāji. Jāatzīmē, ka bibliotēkas apmeklētāji ļoti maz izmanto šīs datu bāzes.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Vīpes bibliotēka sadarbojas ar Vīpes pamatskolu, veidojot dažādus kopīgus pasākumus. Tiek organizētas radošās darbnīcas Lieldienās un Ziemassvētkos. Šajos pasākumos tiek apvienota viesošānās bibliotēkā, kā arī kādas praktiskas nodarbes, kuru rezultātā rodas darbiņi, kuri paliek bērniem.

Dzejas dienās tika veidota pastaiga ar Raiņa gadalaiku pieturām. Šeit varēja uzzināt faktus no Raiņa biogrāfijas, iepazīties ar dzeju, kā arī vajadzēja veikt dažādus uzdevumus, kā, piemēram, atrisināt krustvārdu mīklu, saskaitīt izvietotajos dzejoļos atrodamo vārdu “Ziema”. Šis pasākums tika veidots sadarbībā ar Vīpes tautas namu.

Liela problēma ir bērnu skaita samazināšanās pagastā, kas ietekmē arī bibliotēkas lasītāju skaitu. Bērniem aizvien vairāk patīk izvēlēties lietot telefonus, nevis lasīt grāmatas.

Bibliotēkai nepārtraukti jācenšas reaģēt uz izmaiņām sabiedrības dzīvē, lai ievērotu bērnu un jauniešu informācijas, kultūras un izklaides vajadzības.

8. Novadpētniecība

Vīpes bibliotēkā ir pieejamas dažas novadpētniecības mapes par cilvēkiem un notikumiem Vīpē. Vīpes pagastā ir pieejami dažādi materiāli par Vīpes vēsturi, tai skaitā fotogrāfijas, apraksti. Šie materiāli nav sakārtoti un aprakstīti. Šie materiāli būtu ļoti vērtīgi interesentiem, vēstures un dzimtas pētniekiem. Lai šos materiālus sakārtotu, nepieciešams liels darbs.

Darbs ar novadpētniecības materiālu vākšanu, apkopošanu, to digitalizāciju un aprakstu veidošanu aizņem zināmu laiku. Noslogojuma dēļ, viena darbinieka slodzes ietvaros, šobrīd pietrūkst laika novadpētniecības materiālu kvalitatīvai apstrādāšanai.

9. Publicitāte

Bibliotēkā tiek veikts darbs pie publicitātes un tās tēla veidošanas, kā arī sabiedrības informēšanas par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem. Par bibliotēkas jaunumiem un pasākumiem var iepazīties Vīpes bibliotēkas sociālo tīklu kontā Facebook, kā arī iepazīties Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas mājas lapā www.jgb.lv sadaļā „Reģiona bibliotēkas – publiskās bibliotēkas”. Par pasākumiem afišas tiek izvietotas uz paziņojuma stendiem Vīpes ciemā, informācijas dēļā bibliotēkā un pagastā. Attālākajiem bibliotēkas lietotājiem tiek paziņots individuāli. Ar informāciju par bibliotēku var iepazīties arī Latvijas kultūras kartē www.kulturaskarte.lv.

Lai veicinātu publicitāti un atpazīstamību, jācenšas aktīvāk un atraktīvāk atjaunot informāciju sociālajos tīklos.

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Vīpes bibliotēkai ir izveidojusies laba sadarbība ar Vīpes skolu, īpaši ar sākumskolas posma klasēm un audzinātāju. Tiek veidoti kopīgi pasākumi un aktivitātes. Sadarbība tiek veidota arī ar Vīpes Tautas namu, plānojot kopīgus dzejas dienu pasākumus. Sadarbībā ar Vīpes pagasta pārvaldi tiek nodrošināta bibliotēkas uzturēšana, tālākā attīstība, plānoti nepieciešamie remontdarbi infrastruktūras uzlabošanai, apkārtnes labiekārtošanai.

2026. gada 27. janvārī

Vīpes bibliotēkas vadītāja :

Kristīna Zvirbule

Pielikumi

2025. gada nogalē, mainoties bibliotēkas vadītājam, tika pārkārtotas telpas ,atjaunoti uzraksti ,daleņi.

Bērnu literatūras zona

Lasītavas zona

Ziemassvētku laikā ,sadarbībā ar Vīpes skolu , bibliotēkā notika Ziemassvētku darbnīca. Mācījāmies veidot puzurus un dekupēt stikla burciņas.

Lasītāko grāmatu tops 2025. gadā

